

กิจกรรมที่ 11 แยกต่างแต่รับได้ (พหุวัฒนธรรม ความหลากหลายคือพลัง)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้เด็ก ๆ เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญในเรื่องการยอมรับและอยู่ได้ท่ามกลางความแตกต่าง และหลากหลายของคนหมู่มาก (ซึ่งเป็นฐานสำคัญของการร่วมมือหากเกิดวิกฤตการณ์ใด ๆ ก็ตาม)

- ความเชื่อมโยง Life Skills**
- Problem Solving (การแก้ปัญหา)
 - Decision Making (การตัดสินใจ)
 - Empathy (ความเห็นอกเห็นใจ)
 - Concern for Other (ความเป็นห่วงเป็นใยผู้อื่น)
 - Accepting differences (การยอมรับความแตกต่าง)

กลุ่มเป้าหมาย เด็ก ๆ เยาวชนในชุมชน ครั้งละ 5-10 คน

การเตรียมก่อนจัดกิจกรรม ผู้นำกิจกรรมจะต้องเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบในการทำกิจกรรม ประกอบด้วย

- บ้ายบอกรบบาทสมมติ ซึ่งอาจจะปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมในชุมชน แต่คงหลักการเรื่องความหลากหลายที่ต้องให้เด็กมองเห็นว่าความต่างนั้นคือพลัง หากแต่ละคนพร้อมที่จะมาช่วยเติมเต็มให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก็จะสามารถสร้างสรรค์เรื่องดี ๆ ให้เกิดขึ้น หรือช่วยกันก้าวข้ามวิกฤตที่เข้ามาได้ และด้านหลังป้ายให้เขียนตัวเลขเรียงลำดับไปตั้งแต่ละ 1 ไปจนครบจำนวนเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรม
- อาจจะเตรียมไฟล์เสียงพายุมาประกอบเพื่อให้สมจริง และสนุกมากขึ้น

ระยะเวลา 1-2 ชั่วโมง

- อุปกรณ์
1. ป้ายบทบาทสมมติตามจำนวนเด็ก เพื่อห้อยคอเด็ก ที่มีเบอร์ติดอยู่ด้านหลัง
 2. เชือกสำหรับล้อมรอบกลุ่มเด็ก เพื่อใช้แทนเรือ
 3. เสี่ยงลม พายุ (ถ้ามี)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	อุปกรณ์
เตรียมความพร้อม	เพื่อให้เด็ก ๆ มีความพร้อมต่อการเรียนรู้ทั้งกายและใจ	1. ผู้นำกิจกรรมชวนเด็ก ๆ เตรียมความพร้อมโดยการเล่นสนทนา การง่าย ๆ เช่น การแนะนำตัว โดยให้แต่ละคนแนะนำตัวพร้อมทั้งทำท่าทางประจำตัว หรือ กิจกรรมชวนเด็ก ๆ ร้องเพลงประกอบท่าทางต่าง ๆ (สามารถเปิดดูได้จาก youtube)	
ทบทวนชวนคิด ความเหมือนในความต่าง	เพื่อให้เด็ก ๆ ได้มองเห็นว่าในสังคมมีทั้งคนที่เหมือนและต่างจากเรา แต่เราก็สามารถอยู่ร่วมกันได้	2. ผู้นำกิจกรรมชวนเด็ก ๆ ยืนล้อมวง เป็นวงกลม จากนั้นชวนเด็ก ๆ ให้คิดถึง “นิสัยประจำตัวของเรา หรือสิ่งที่เราชอบทำ และเป็นเรื่องที่เราคิดว่าไม่เหมือนใคร” โดยให้เด็ก ๆ คิดอยู่ในใจ (ให้เวลาคิดไม่เกิน 3 นาที) 3. ให้เด็กแต่ละคนออกมาบอกเล่าสิ่งที่ไม่เหมือนคนอื่น โดยใครจะเป็นคนพูดให้ก้าวขึ้นมาข้างหน้า 1 ก้าว จากนั้นถามเพื่อนในวงว่าใครที่เป็นแบบนี้บ้างให้ก้าวมาข้างหน้า 1 ก้าว จากนั้นก็กลับเข้าไปในวงตามเดิม ทำจนครบทั้งวง 4. ผู้นำกิจกรรมสรุปให้เห็นว่า แท้จริงแล้ว เรามีทั้งความเหมือน และความแตกต่างกันในแต่ละอย่าง บางอย่างเราคิดว่าเราแตกต่างจาก	

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	อุปกรณ์
		<p>คนอื่น แต่ก็ยังมีคนที่เหมือนกับเรา แต่อย่างไรก็ดีแม้จะต่าง เราก็อยู่ร่วมกันได้หากเราเข้าใจความต่างต่างนั้น</p>	
<p>ลงเรือลำเดียวกัน</p>	<p>เพื่อให้เด็ก ๆ ได้เข้าใจถึงความรู้สึกของการถูกกีดกัน แยกแยะจากคนอื่น ซึ่งจะทำให้เด็ก ๆ เรียนรู้ว่าจริง ๆ แล้วทุกคนมีคุณค่าในตัวเอง และเราสามารถอยู่ร่วมกันได้ แม้ว่าจะแตกต่าง ด้วยการมองเห็นและคุณค่าของกันและกัน</p>	<p>5.ผู้นำกิจกรรมให้เด็ก ๆ เข้ามารวมกลุ่มกัน พร้อมกับให้เด็ก ๆ จับสลากบทบาทสมมติที่ตนเองต้องเป็น พร้อมห้อยป้ายบทบาทสมมติไว้ ผู้นำกิจกรรมบอกเล่าสถานการณ์ในขณะนี้ว่า</p> <p>“ในขณะที่เมืองเกิดโรคระบาดที่ร้ายแรง เราจำเป็นจะต้องออกจากเมืองเพื่อไปหาที่ใหม่ที่ปลอดภัยอยู่ แม้ว่าจะห่างทางซึ่งไกลมากจะต้องเจออุปสรรคต่าง ๆ แต่ทุกคนก็ต้องลงเรือเพื่อเดินทางไปหาที่ปลอดภัยที่ใหม่”</p> <p><u>หมายเหตุ</u> บทบาทที่ให้เด็กเป็นต้องมีความหลากหลายของกลุ่ม วัยสถานะ ฯลฯ อาทิ</p> <ul style="list-style-type: none"> - คนแก่ - คนอ้วน - นักเรียนดีเด่น - แรงงานพม่า - ชาวเขา - ชาวมุสลิม - ผู้ใหญ่บ้าน - หมอ - พยาบาล - ตำรวจ - แม่ค้า - ครูใหญ่ <p>6.ให้นำเอาเชือกมาล้อมรอบตัวเด็ก โดยให้เชือกนั้นเป็นเรือที่เราจะโดยสารไปร่วมกัน จากนั้นพาเรือออกเดินทาง (โดยให้เด็กได้เคลื่อนตัวพร้อมกับถือเชือกที่ล้อมรอบเพื่อเดินไปในทิศทางที่ผู้นำกิจกรรมกำหนด</p> <p>7.เคลื่อนมาได้พักหนึ่งให้เด็ก ๆ หยุด แล้วบอกสถานการณ์ว่า</p> <p>“ตอนนี้ เรือกำลังฝ่ามรสุม ซึ่งแรงมาก แต่เรือของเราหัก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ป้ายบทบาทสมมติ - เชือกสำหรับล้อมรอบเด็กเพื่อเป็นเรือ - เสียงลมพายุ (หากมี)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	อุปกรณ์
		<p>เกินไป เราจะต้องเสียสละคน 1 คนเพื่อให้เรือไปได้”</p> <p>จากนั้นให้ในกลุ่มถกกันเพื่อเลือก 1 คนที่จะต้องออกจากกลุ่มว่าจะเลือกใคร ในขณะที่เดียวกันคนที่โดนเลือกมีสิทธิให้เหตุผลเพื่อไม่ให้ตัวเองโดนออก</p> <p>หมายเหตุ ผู้นำกิจกรรมจะต้องช่วยตั้งคำถาม กระตุ้น ชวนคุยถึงเหตุผลในการเลือกออก ไม่ออก</p> <p>8. เมื่อเลือกได้ ให้เด็กคนที่ถูกเลือกออกมายืนข้าง ๆ และเรือแล่นต่อไปสักพักให้เรือหยุด และบอกสถานการณ์</p> <p>“ตอนนี้เรือของเราโดนโจรสลัดมาปล้น เขาต้องการ 1 คน ที่จะไปเป็นลูกน้องของเขา แล้วเขาจะยอมปล่อยตัวคนที่เหลือไป”</p> <p>ในกลุ่มถกกันเพื่อเลือก 1 คนที่จะต้องออกจากกลุ่มว่าจะเลือกใคร</p> <p>9. ให้คนที่ถูกเลือกออกมายืนข้าง ๆ เรือแล่นต่อไปสักพัก และหยุดเพื่อบอกสถานการณ์</p> <p>“ตอนนี้เสบียงของเราเหลืออีกเพียง 2 วัน แต่ถ้าไปเกาะเป้าหมายจะต้องใช้เวลาอีก 1 สัปดาห์ เราจะต้องเสี่ยงลงเกาะนี้ แต่จะต้องมี 1 คนที่ลงไปสำรวจว่าเกาะนี้ปลอดภัยจริง เพราะมีข่าวว่าโรคระบาดอาจจะมาถึงเกาะนี้แล้ว คนที่ไปอาจจะติดโรคและตายภายในวันเดียว”</p> <p>ในกลุ่มถกกันเพื่อเลือก 1 คนที่จะต้องออกจากกลุ่มว่าจะเลือกใคร และให้ผู้ที่ถูกออกจากวง 3 คน มายืนรวมอยู่ด้วยกันข้าง ๆ ผู้นำกิจกรรม</p>	

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	อุปกรณ์
		<p>10. ผู้นำกิจกรรมบอกเด็กกลุ่มที่เหลือว่า ตอนนี้สถานการณ์สงบแล้ว เราสามารถอยู่เกาะนี้ได้อย่างปลอดภัย แต่จะสร้างชุมชนของเราขึ้นมาได้ใหม่ทุกคนจะต้องช่วยกันสร้าง โดยให้ทุกคนพลิกดูตัวเลขของตน พร้อมทั้งยืนเรียงลำดับไปจนครบตามจำนวนเด็ก ห้ามขาดไปแม้แต่เลขเดียว (โดยตัวเลขที่ขาดไปอยู่กับกลุ่มเด็กที่โดนออก) หากไม่ครบจะต้องช่วยกันหา หากอยู่ที่คนใดจะต้องดึงเขากลับมาในเรือให้ได้ เพื่อให้ครบและเรียงลำดับได้ทุกตัวเลข</p> <p>11. ผู้นำกิจกรรมสังเกตวิธีการ ทำทาง การชักชวนเพื่อนเพื่อเข้ามา รวมกลุ่มให้ครบของเด็ก ๆ</p> <p>12. ผู้นำกิจกรรมชวนเด็ก ๆ ชักถามใน 2 ส่วน คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มเด็กที่ถูกคัดเลือกให้ออก รู้สึกอย่างไรที่โดนคัดออก เราควรถูกออกหรือไม่ เป็นไปตามโจทย์เพื่อให้สมเหตุผลหรือไม่ อย่งไรใจจริงอยากออกมั้ย - กลุ่มเด็กที่อยู่บนเรือ รู้สึกอย่างไรเมื่อต้องคัดเพื่อนออก - ทำไมตอนแรกจึงคัดเพื่อนออก และตอนที่ให้เพื่อนกลับมาใหม่นั้น คิดว่าดีหรือไม่ อย่งไร 	
สรุปการเรียนรู้	เพื่อให้เด็ก ๆ ได้สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ เชื่อมโยงสู่วิถีชีวิต มองเห็นคุณค่าของทุกคน มีมุมมองต่อความแตกต่าง	13. ผู้นำกิจกรรมชวนเด็ก ๆ สรุปการเรียนรู้ที่สำคัญให้เด็กมองเห็นถึงคุณค่าในตนเอง และคนอื่น แม้จะมีความแตกต่างกัน เช่น สถานะเพศ ความรู้ แต่ทุกคนก็มีคุณค่า และมีความสำคัญ การอยู่ด้วยกันท่ามกลางความแตกต่างแต่มองเห็นคุณค่าของกันและกันจะช่วยให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ	แบบบันทึกการเรียนรู้

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	อุปกรณ์
	หลากหลายว่าเป็นพลัง	14 ผู้นำกิจกรรม ชวนคุย <ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมนี้เด็ก ๆ ชอบ หรือไม่ชอบ - กิจกรรมนี้มีประโยชน์หรือไม่ มีประโยชน์อย่างไร (ผู้นำกิจกรรมบันทึกคำตอบของเด็ก ๆ ลงในแบบบันทึกการเรียนรู้)	

สรุปการเรียนรู้

ผู้นำกิจกรรมชวนเด็ก ๆ สรุปให้เห็นว่าการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคมนั้น คือการมองเห็นคุณค่าของคนทุกคน แม้ว่าเขาจะมีความแตกต่างในเรื่องต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ สัญชาติ สถานภาพความเป็นอยู่ อาชีพ ฐานะ บทบาทของเขาในชุมชน ฯลฯ ทักษะชีวิตที่สำคัญต่อการทำให้เด็กมองเห็นคุณค่าของผู้อื่น คือ การทำให้เด็กเห็นความสำคัญ และยอมรับความแตกต่างของแต่ละคน เข้าใจความรู้สึกของคนที่ถูกแปลกแยกออกไป ซึ่งความต่างต่างนั้น หากมองให้ลึกซึ้ง จะมองเห็นว่าทุกคนจะมีข้อดีอยู่ในตัวเอง ไม่มีใครไม่มีข้อดี ดังนั้นหากเด็ก ๆ มองเห็นข้อดีของคนอื่น ก็จะทำให้ยอมรับการอยู่ร่วมกันกับเขามากขึ้น และการให้เกียรติซึ่งกันและกันจะค่อย ๆ เกิดขึ้น พร้อมกับการพัฒนาทักษะในเรื่องการยอมรับความแตกต่างหลากหลาย ซึ่งจะมาช่วยเติมเต็ม โดยเฉพาะเมื่อเวลาเจอวิกฤต เราสามารถอยู่รอดได้ด้วยความสามารถที่แตกต่าง และร่วมมือกัน ซึ่งจะเป็นพลังของการอยู่รอดท่ามกลางสถานการณ์วิกฤตต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ในความเป็นจริง เราสามารถหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่สามารถพาทุกคนไปด้วยกันหมดทุกคนได้ โดยไม่จำเป็นต้องทิ้งใครไว้ข้างหลัง ถ้าเราเห็นว่าการอยู่ท่ามกลางความแตกต่างในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น รูปร่าง อาชีพ การศึกษา ฯลฯ นั้นเป็นเรื่องดี คนที่แตกต่างกันจะเอาความเก่งของแต่ละคนมีมาช่วยกันให้เอาตัวรอดไปได้